

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

10769/1914 Șc.

Ingrijii-vă de poame uscate și de compoturi.

În vremile critice pe cari le-am ajuns și cari pot ținea încă mult, fiecare trebuie să fie cu mare băgare de seamă ca să aibă cele necesare pentru hrana zilnică. Războiul cumplit cine știe ce ne rezervă pentru la iarnă. De aceea dl ministru de agricultură atrage atenția tuturor cetățenilor țării, ca să se aprovizioneze pe toate căile cu cele necesare pentru iarnă și-i îndeamnă ca să facă conserve din poamele pe cari tocmai acum le culeg și cari, în parte, se devădesc de geaba. Se atrage în special atenția ca oamenii să coacă cât mai multe poame pe coșere și să-și puie compoturi. Dl ministru a îndatorat toate școlile de agricultură precum și celelalte instituții, cari dispun de mijloace de conservat poamele, ca să stee gratuit la dispoziția publicului, ajutându-l să-și puie conserve pentru iarnă. Pentru întrebuințarea lor nu se plătește nici un fel de taxă, ci se dau numai lemnele necesare de foc.

Prin aceasta îndatorăm preoțimea și învățătorimea noastră, ca să sfătuiască pe credincioși a se îngriji pe toate căile cu puțință de prevederea cu conserve pentru iarnă.

Sibiu, 8 Septembrie 1914.

Consistorul arhidiecezan.

Sufletul armatei și sufletul poporului.

Generalul de infanterie *Blume* din armata germană, a publicat într-o foaie mare din Germania următoarele păreri ale sale, de adânc înțeles, vrednice a fi cunoscute în cercuri cât de largi:

«În războiul națiunilor civilizate factori decizatori de egală importanță sunt: sufletul armatei și sufletul poporului, adică: acel capital al forțelor sufletești, pe care-l duce în luptă armata și națiunea. Mai ales e așa în țările, în cari armata se bazează pe principiul serviciului general militar. Armata e dusă la învingerea finală de curajul plin de însuflețire și de încredere al trupelor, iar necesarele forțe sufletești le cultivă și primește în armată statornicia și simțul de jertfire al celor remași acasă, precum și credința acestora, pusă în arme.

Armata formată pe temeiul serviciului general militar în realitate e deci o parte a națiunii, și astfel sufletul armatei nu e alta, decât parte întregitoare din sufletul poporului, respective prefacerea acestuia, conform cerințelor raporturilor de război. La o astfel de armată a poporului se manifestă deopotrivă însușirile bune și rele ale națiunii. Cele dintâi în măsură mai mare, celelalte în măsură mai mică. Scopul educației militare este acela, ca efectul ei se fie

durabil, ca semința nobilă semănată se aducă rod și pe seama vieții civile. Sufletul poporului câștigă numai prin educația militară, fiindcă temerea de Dumnezeu, iubirea de patrie, conștiința datorinței, onestitatea, iubirea de ordine și cultivarea sentimentului comunității, sunt tot atâtea însușiri, cari împodobesc deopotrivă pe militar și pe cetățean. O armată pusă pe base sănătoase nu are deci astfel de scăderi, cari ar fi păgubitoare pentru sufletul poporului.

În vreme de război, împreună simțire a miliției și a cetățenimei se potentează. Manifestarea impunătoare a sentimentului cetățenimei sancționează declarația de război, și astăzi cu greu să mai poate închipui războiul, dela care și-ar fi întors fața determinarea cântărită în mod conștient a majorității națiunii. Dar cu aceasta încă nu e gata împreună simțire a națiunii cu miliția. Schimbul de idei, care primește ființă pe calea corespondării, e o necesitate manifestată cu atâta putere elementară pentru ambele părți, încât ar fi într-o adevăr primejdios, dacă i s'ar pune stavilă; și numai considerațiuni foarte importante strategice pot motiva împedecarea temporară, ori restrângerea parțială a acestui schimb de idei. Acum pot să spun, că atât poporul, cât și armata, a prestat splendid proba sufletească legată de restrângerea necesară, cu excepția unor emoțiuni naturale.

Din întreaga purtare a națiunii se poate vedea, că ea știe, că războiul e o chestie de a fi, ori a nu mai fi, și are firma hotărâre de a forța învingerea cu orice preț. Grație prevedinței și destoiniciei conducerii de război, succesele de până acuma le poate primi fiecine cu liniștire. Dar să nu uităm, — și aceasta nu poate fi accentuat destul de des, — *că suntem încă departe de scopul nostru, că ne aflăm la începutul suferințelor și încă mult mai trebuie să jertfim, până ajungem la limanul păcii, care corespunde scopurilor noastre.* Se nu ducă pe nime în eroare evenimentele războiului dela 1870, și șirul neîntrerupt al învingerilor de atunci să nu deștepte în nime speranțe deșarte. Pe lângă toate învingerile noastre, până acuma *n'am putut aduce la capitulare nici o armată inimică, iar până atunci, până nu primim știre despre învingerea decizătoare, se grijim, ca cu exemple bune, cu stăpânire de sine, îmbărbătând și sprijinind pe cei mai slabi, — să ne rămână vii și treze forțele sufletești, necesare pentru această învingere».*

Cuvintele acestea ale generalului german, isvorâte din cel mai curat patriotism, sunt scrise pe seama poporațiunii din Germania, obicinuită a primi tot vești bune de pe câmpul de război. Ele se potrivesc însă și pentru poporațiunea din monarhia noastră, pentru că ne aflăm în aceleași împrejurări. Și la noi sufletul poporului e parte din sufletul armatei, pentru că poporul e una cu armata; și

precum armata își dă toate silințele ca se ajungă la învingeri decizătoare, astfel și poporațiunea așteaptă cu sete știri despre mari învingeri. Iar acum la ce ne îndeamnă generalul *Blume*? La aceea, ca să nu le așteptăm cu prea mare încordare sufletească. Vor veni ele atunci, când se vor raporta învingerile, iar până atunci să stăm tari, pentru a le putea primi cu demnitate. Să nu uităm, că tot pentru a raporta învingeri a intrat și dușmanul în război, și că și la el sufletul armatei și sufletul poporului la fel bate. Se fim deci în așteptarea desvoltării lucrurilor și în perfectă liniște să ne căutăm fiecare de treburi, gândindu-ne neconțenit, că noi, cei remași acasă, avem se săvârșim în aceste zile grele și partea de muncă ce cădea pe cei duși în război. Deci cu îndoită râvnă să-și facă datorința fiecare, în speranța, că Dumnezeu va ajuta tuturor celor ce i se roagă cu evlavie.

Să nu ne agităm deci, noi, cei de acasă, ci să muncim și să ne rugăm pentru învingerea celor din război.

Războiul.

Despre lupta mare, care decurge încă între trupele germane și cele franceze, s'au dat în zilele din urmă următoarele știri controlate, cenzurate, deci considerate de autentice:

Încă din 5 Septembrie se dă lupta grea și sângeroasă între Aisne și Marne. Trupele franceze au făcut încercarea la început să încunjure aripa dreaptă germană, și apoi să spargă frontul. Se pare însă, că toate aceste încercări au fost respinse cu energie. Prin încunjurarea aripei drepte germane de către trei corpuri de armată au încercat trupele aliate (franceze și engleze) să taie aripa în două. Dar aripa germană a fost întărită în mod foarte esențial în cele opt zile din urmă, și a fost pusă în poziția de a putea respinge orice încercare făcută în direcția aceasta. E stabilit deci din partea marelui stat major german, că atacul francez a fost zdrobit prin sine însuși.

La centru Germanii se află în poziții extraordinare de bine întărite și din ele au putut da pept cu trupele preponderante franceze. Patrusprezece zile dearândul a luptat armata franceză în contra acestor pozițiuni, fără a fi câștigat vreun favor oarecare. De aceea marele stat major german a putut face constatarea, că torța de rezistență a Francezilor slăbește.

În întreaga luptă, care s'a întins dela Noyon până la Belfort, toate atacurile Francezilor au fost zdrobite cu multă vărsare de sânge. Conducerea de armată germană a lăsat pe Francezi să îndrepte toate atacurile, pentru că trupele franceze să obosească, ceea ce s'a și întâmplat.

Germanii erau siguri de succes, în pozițiile pe cari singuri și le-au ales, mai ales, că pozițiile erau întărite zi de zi, iar armata germană se

întărea mereu cu trupe noi. De patru zile apoi conducerea armatei germane nu se mulțumește cu apărarea, ci a trecut în ofensivă, care s'a început la centru. Ofensiva germană nu are numai succese parțiale, ci în ea se cuprinde întreaga armată germană din centru. Ploaia și vișorul nu împedecă pe Germani în îndrăzneța lor înaintare. Ofensiva va fi continuată până la deplinul succes, care va urma peste câteva zile. Situația generală e foarte favorabilă pentru trupele germane.

Atâta știm despre luptele purtate între Germani și Francezi, anume, că acum de optsprezece zile lupta decurge cu multă înverșunare și că rezultatul ei final se va cunoaște peste câteva zile.

Dela granițele sârbești nici o știre mai nouă. Sârbii au fost scoși cu mari perdederi de pe teritoriul monarhiei noastre și acum sunt urmăriți de trupele noastre la ei acasă, în țara lor.

În Galiția trupele noastre au terminat cu noua grupare a lor și stau gata de a intra în lupte noi. O parte din ele a avut în 17 Sept. o ciocnire sângeroasă cu o diviziune rusască de infanterie. Rușii au fost respinși. Un mic detașament al trupelor noastre avea apoi să apere un pod strategic la Sieniava. S'a purtat vitejește, pentru că a constrâns pe dușman să bage în foc două corpuri de armată și artileria grea. După ce și-au făcut datorința, ai noștri s'au retras.

Armata germană de sub comanda marelui beliduce, generalului *Hindenburg*, care operează în contra Rușilor în mod cu totul independent de trupele noastre, continuă cu înaintarea pe teritoriul rusesc, în Polonia rusască. După ce a ocupat și a luat în stăpânire întregul guvernament *Suwalki*, în care a introdus imediat administrație și stăpânire germană, a trecut granițele acestui guvernament și a ocupat două state de mare însemnătate: *Graiewo* și *Sesucin*, ambele foarte aproape de *Ossowiec*, un centru important de linii ferate. O brigadă de vânători, venită din Finlanda, a fost bătută și nimicită de trupele germane. Dacă vor putea pune Germanii mâna pe *Ossowiec*, li se va deschide drumul spre *Varșovia*, capitala Poloniei rusești.

Ordinul de zi al generalului Dankl.

Generalul de cavalerie *Victor Dankl*, comandantul armatei dela aripa stângă a trupelor noastre austro-ungare din Galiția, a adresat armatei sale în 14 Septembrie următorul ordin de zi: «Brava armată primă a rezolvat splendid o extraordinar de grea problemă de război. La *Crasnic* și la *Lublin* am bătut pe Ruși în mod decizător. După aceea ați stat în luptă două săptămâni ziua-noaptea cu dușmanul așezat în poziții la fel cu forturile, și ați respins cu succes totdeauna atacurile sale. Fiindcă Rușii au primit în fiecare zi întăriri noi și în fine au devenit de douăori așa de tari ca și noi, am sistat atacurile de bună voie, ca se luptăm mai departe, umăr la u-

măr, cu cealaltă armată a noastră, cu care ne-am unit. Marșurile făcute prin pădurile și mocirlele ținutului Tanev încă au ridicat grele pretențiuni față de voi. Grație perseveranței și îndărijirii voastre, rezolvarea acestei probleme încă a succes și Rușii abia au îndrăsnit se conturbe marșurile voastre. Armata primă, nebatută, se află astăzi la locul care i s'a destinat. Mulțumesc fiecărui membru al vitezei mele armate prime pentru făptuirile distinse sevărșite până acuma în toate direcțiunile. Războiul a ridicat până acuma mari pretențiuni față de noi. Și pretențiunile nici în viitor nu vor fi mai mici. Dar voi, soldați ai primei armate, veți corespunde aceloră cu statornicie și succes, spre a patriei fericire și spre gloria Maiestății Sale, Impăratului și Regelui nostru».

Proclamație adresată Polonilor.

Ziarele mari publică textul proclamațiunii, pe care generalul Morgen din armata germană a adresat-o Polonilor din Rusia. E următorul: «Locuitorii din guvernamentele Lomza și Varșovia! Armata rusăscă dela Narew e nimicită. Peste osută de mii de soldați, cu generalii comandanți ai corpurilor de armată 13 și 15, sunt prinși, și treisute de tunuri sunt capturate. Armata rusăscă dela Wilna, sub generalul Rennenkampf, e în retragere în direcție ostică. Armatele austro-ungare înaintează victorioase din Galiția încoace. Francezii și Englezii au fost bătuți în Franca în mod nimicitor. Belgia a ajuns sub administrație germană. Eu vin cu corpul meu de armată ca avangardă a altor armate germane, și vin ca amic la voi. Sculați-vă și alungați, cu mine împreună, pe barbarii de Ruși, cari v'au subjugat, din frumoasa voastră țară, care își va primi iarăși libertatea politică și religioasă. Aceasta e voința puternicului și grațiosului meu Impărat. Trupele mele sunt îndrumate se trateze cu voi ca cu amici. Noi plătim aceea ce ne liferăți. Aștept dela voi și dela sentimentele voastre cavaleresti, să ne primiți ca aliați, cu ospitalitate. Dat în *regatul Polonia*, în Septembrie 1914. *Morgen*, general-locotenent». Importanța proclamațiunii reșede în faptul, că e datată din «*regatul Polonia*», care de mult nu mai există. Se pare deci, că este intențiunea de a-l *reînființa!*

Desmințirea știrilor neadevărate.

— Comunicat oficial. —

Unele organe de publicitate din străinătate riscă afirmarea, că una ori alta dintre trupele naționaliste ale ar-

matei noastre nu ar fi fost în războiu tocmai la locul seu. Un isvor englez, care de altcum escelează prin răspândirea celor mai imposibile știri alarmante, a dat știri despre revoltarea regimentelor cehe. Față cu aceste întortochieri tendențioase, cari speculează la lipsa de orientare ce domnește ici colea cu privire la raporturile monarhiei, trebuie să se declare cu toată hotărârea, că precum în trecut, așa și în luptele din present, cari ni-au fost octoate, *fiecare soldat al glorioasei noastre monarhii, credincios jurământului seu, emulând în vitejie, cu trup cu suflet se pune în fața fie cărui dușman, ori cine ar fi el.* Atât pe câmpurile de luptă rusești și galițiene, cât și pe scena de războiu din Balcani, *nemții și maghiarii, slavii, italienii și românii, cu alipire credincioasă față de supremul lor comandant și în conștiința, că lucruri sfinte apără, toți luptă cu o astfel de vitejie miraculoasă, încât au stors recunoștința și a celui mai primejdios dușman al nostru, după număr cu mult mai preponderant.* Ca se înșirăm numai un esemplu, la Lemberg, regimentul de infanterie numărul 97, format din sloveni, croați și italieni, a luptat cu bravură și îndărijire rară și a suportat cu resignare perderile cele mari.

Dacă ne mai aducem aminte de regimentul de infanterie numărul 79, care pe la Drina inferioară a stat tot cu astfel de vitejie în luptele grele, o facem numai pentruca să ne opunem știrilor grozav de eserate, cari se răspândesc din parte sârbească despre perderile acestui regiment. Sârbii au răspândit, că din regimentul acesta ar fi căzut trei mii, pecând după stabilirile oficioase numărul dispăruților, morților și răniților face 1424. Din isvor rusesc apoi s'a răspândit știrea, că în luptele dela Lemberg 70.000 de soldați austro-ungari au fost făcuți prizonieri. Astfel de faime, după stabilirile oficioase făcute până acuma, întru adevăr nu mai au lipsă de desmințire.

Substitutul șefului statului major: *Höfer*, generalmajor.

Catastrofa Sârbilor.

Despre alungarea fragmentelor de trupe sârbești, cari au fost trecute nu de mult pe teritoriul monarhiei noastre, în Slavonia și Bănat, s'a dat următoarea incunoștințare oficioasă:

„Despre încercarea cea mai nouă a Sârbilor de a începe ofensiva pe teritoriul monarhiei, în Slavonia și Bănat, încercare terminată cu deseavârșita prăbușire a Sârbilor, la locurile bine informate se cunosc următoarele amănunte: În scurtă vreme,

după ce divisiunea sârbească din Timoc a intrat în monarhie la Mitrovița și a fost nimicită din partea trupelor noastre pe teritoriul dintre Ruma și Jirac, trupe regulate sârbești au intrat deodată pe mai multe locuri în Sirmiu (Slavonia) și Bănat, cu bande mai însemnate de comitaci. Sârbii au trecut pe la Obrenovaț, Progar, Pravo, Novoselo, Cupinovo și Oycea-Grabovaț, prin punctele mai însemnate ale Savei, pentruca să năvălească în Sirmiu. Tot atunci o trupă compusă din mai multe mii de soldați, aflătoare până aci în Belgrad, a trecut râul pela Ostruznita. Numărul soldaților sârbești năvăliți în Sirmiu, face după rapoartele primite dela loc oficios, cam cincisprezece mii, computeate fiind aci și trupele iregulate. Trupele noastre de recunoaștere au constatat din primul moment înaintarea trupelor sârbești, dar au așteptat, ca Sârbii năvăliți în Sirmiu, întocmai cum s'a întâmplat și cu divisiunea Timocului la Mitrovița, să înainteze nelimpedeceți și să termine trecerea râului Sava.

Trupele sârbești au cădit pe două locuri poduri peste Sava, iar pe celelalte locuri, fiind apa mică, s'a făcut trecerea cu ajutorul bărcilor. Trupele sârbești, provenite cu tunuri ușoare și cu mtrailleze, și de cari se ținea și o muzică de regiment, s'au concentrat la început nelimpedeceate de nime, și au plecat în două coloane în direcția spre India. Trupele noastre au oprit pe cele sârbești în aceeași poziție, ca la Mitrovița-Rusna. Deodată s'a dezvoltat o luptă dată cu mare îndărijire pe întreaga linie. După ce trupele noastre au primit întăriri dinspre Petrovaradin, lupta a luat o întorsătură nefavorabilă pentru dușman. Sârbii au suferit perderi groznice în urma focului deschis de artileria noastră. Prin o norocoasă operație de războiu, o parte a Sârbilor a fost tăiată cu totul dela linia de retragere. Toate încercările Sârbilor de a sparge linia noastră de bătae au fost zădărnice de admirabila atitudine a trupelor noastre. Soldații noștri au înaintat spre dușman cu vitejie rară. Trupele sârbești, cari au năvălit în Sirmiu, au suferit o înfrângere catastrofală. Numărul căzuților e foarte mare la Sârbi, și probabil că trece bine peste trei mii. Am făcut prizonieri mai multe mii de sârbi».

Un alt comunicat oficios ne spune următoarele: „Precum se poate constata din comunicatele apărute până acuma, deodată cu invasiunea sârbească, armata noastră principală a intrat în ofensivă în cealaltă parte a Sârbiei. Căci doară tocmai conștiința aceea a îmbărbătat pe Sârbi se treacă râul Sava, că greul armatei noastre e ocupat altundeva. Dar și puterile, mici în proporție, aflătoare la îndemână, s'au dovedit de suficiente din destul, ca se bată și respingă îndărât trupele atacătoare sârbești. Ce privește apoi ofensiva trupelor noastre, deocamdată putem se spunem numai atâta, că ea înaintează cu rezultat pe deplin corespunzător».

Resultă din aceste două comunicate, că față de Sârbi sunt suficiente vitezele trupe pe cari le avem la granițele sârbești, și cari nu numai că sunt în stare se împedece ori ce invasiune sârbească pe teritoriul monarhiei noastre, — dar pot se ieie și ofensiva față de trupele sârbești, când se cere și unde se cere.

Pentru ce?

Revista franceză militară *La guerre mondiale*. Într'un articol sub titlul *Pourquoi?* invinovaște autoritățile militare și pe generalisimul Joffre pentru operațiunile de până acum de pe câmpul de luptă. Articolul face deosebită senzație și, între altele, zice următoarele:

„Pentru ce aliații Rusiei, cari au cel puțin 26 corpuri de armată, sunt în minoritate față de Germania cu 25 corpuri de armată, dintre cari cel puțin trei au trebuit lăstate la frontiera rusăscă?

Pentru ce englezii au trimis pe continent numai 40 mii de oameni, la Charleroi și Saint-Quentin, unde s'au dat lupte însemnate?

Pentru ce francezii, cari răzimați pe puterile proprii ar fi putut aduce în linie de bătaie patru milioane de soldați, conform mărturisirii lor au adus numai 400 de mii, va să zică 9 corpuri?

Pentru ce francezii au trimis earăș acasă trei clase de rezerve, sub cuvânt că sunt „prea mulți, ostași? Din faptul acesta s'a dedus cu tot dreptul, că arsenalele nu au nici uniforme, nici arme; — martorii oculari însă afirmă contrarul. Pentru ce așadar se practică metoda primejioasă a „micilor pachete“, o metodă, care, sub titlul de a cruța materialul de oameni îl duce la măcel sigur și pe d'asupra scapă victoria?

Opiniunea publică își mai pune și alte întrebări dureroase:

Pentru ce Franța n'a dovedit chiar dela începutul războiului superioritatea sa covârșitoare pe terenul aviației?

Pentru ce aeroplanelle franceze n'au signalat lămurit inundarea Belgiei pe în armata germană?

Pentru ce generalisimul francez a încredințat numai ulanilor întreg serviciul de recunoaștere, întocmai ca înainte cu 44 de ani?

Pentru ce tocmai piloții germani să fie aceia, cari fac insulta unei capitale de a o izbi cu bombe? Pentru ce acrobații aeriani francezi nu și-au dat cartă de vizită mai întâi în Colonia și Frankfurt, ear mai târziu chiar la Berlin?

Pentru ce? Da, pentru ce?”

„Aur pentru fier“.

În favorul fondului Augusta au intrat dela următoarele dame și domni, ofertele specificate, la stațiunea de adunare din loc: Doamna Irma Walbaum, un lanț de aur. Maiorul Konst și soția, un inel de aur, trei nasturi de manșete, un lanț de aur la gramaz, o părechă de cercei de aur. Selma Sigerus o brățeletă de aur, un inel de aur. V. Helmina Untj, un collier de aur, o broșă de aur, o părechă de cercei de aur, două linguri de argint. Elisa Zander, două inele de logodnă de aur, un lanț de aur cu apendice, o părechă de cercei de aur. Iosefina Ochanitzky un inel de aur. Regina Elias, o părechă de cercei de aur. Iosefina Texter, o brățeletă de argint. Hermina Texter, un inel de aur. Berta Grafius, un inel de aur. Maria Schemmel, un inel de aur. Emilia Paulini, un lanț de argint. Ana Schuster, Turnu roșu, un inel de aur. Gzela Pfeifer, un jou-jou de aur. Maria Schuster, cinci

FOIȘOARĂ.

Călătorul.

Vântul urlă, ploaia cerne,
și pe astă vreme grea
Bate-un călător în poarta
Mănăstirei Paserea.
Maică și surori, deschideți,
am adus la locul sfânt
Pe-o tovarășă săracă,
ca să-și uite de pământ.
Puneți-o la rugăciune,
dar să n'o puneți la post,
Căci vicața ei întregă
nesfârșit canon a fost.
De-ți vedea-o supărată,
să-i mutați chilia n crâng,
Codrii, — poate, — vor pricepe
taina ochilor ce plâng.
Ș'a porni un vânt molatec
de pe-a Dâmboviței mal
Și va răsuna prin frunze
ca o doină din Ardeal,
Doină tristă, legănată,
cum o cântă la cosit
Dincolo pe la câmpie
muncitorul necăjit,

Va nțelege-o fire ntreagă,
și din codrul nepătruns
Dela sfânta Mănăstire
cântece vor da răspuns.

Maria Cunțan.

Literatură pentru tinerime.

I. „L. Tolstoi: *Cu ce trăiesc oamenii* și alte povestiri. Traducere de C. Carp“. Cartea cuprinde următoarele bucăți: 1. Cu ce trăiesc oamenii. 2. Adevărul și minciuna. 3. Judecătorul iscusit. 4. Lupul și țaranul. 5. Lacrima. 6. Aurul. 7. Puricele și musca.

În bucata *Cu ce trăiesc oamenii* (pag. 3) aflăm trei adevăruri cari sunt îmbrăcate într'o povestire, plină cu exemple de fapte creștinești. Acestea adevăruri sunt: 1. În sufletul omului este dragostea. 2. Omului nu-i este dat să cunoască viitorul și 3. Omul trăiește din dragostea deaproapelui său. Aceste adevăruri le-a spus unui cismar sărac dar milos și cu fiica lui Dumnezeu — un inger, care a fost pedepsit de D-zeu de a sta pe pământ ca om pământean până ce va afla aceste adevăruri. După ce le-a aflat, iar s'a suit în ceruri. În bucata „Adevărul și minciuna“ (p. 61) doi negustori — adevărul și minciuna — se întâlnesc când erau încă tineri. Minciuna se lăuda că li merge de bine și își bătea joc de adevăr care nu zicea nimic. Peste 30 de

ani iar se întâlnesc. Minciuna acum se plânge că-i bătrână și are un copil care nu-i poartă de grijă, și toți cari îi erau prietini o au părăsit și acum îi merge de tot rău. Adevărul îi spune că el trăiește zile albe, îl cinstesc toți oamenii, iar Dumnezeu l-a binecuvântat cu un copil bun care îl îngrijește.

În „Judecătorul iscusit“ (p. 65) un domnitor auzind că are un judecător foarte drept, s'a dus să-l vadă. După ce judecătorul i-a făcut și lui o judecată dreaptă — fără să-l cunoască — domnitorul se descopere și-l întreabă că ce dorește dela domnitorul său? Judecătorul răspunde: „Sunt destul de mulțumit cu laudele domnitorului meu“, și nu cere nimic, căci el doar n'a făcut altceva decât și-a împlinit datorința. În „Lacrima“ (p. 79) nici sângele ucigașilor lui Z haria nici al celor câteva mii de tineri n'au putut opri elocotirea sângelui lui (Z haria), ci numai o lacrimă a regelui care s'a căit pentru fapta sa. (El a dat poruncă să ucidă pe Z haria). În „Aurul“ (p. 83) aflăm că nu cu daruri date din o agoniseală căștigată pe nedreptul împlinim voia lui D-zeu, fie acelea daruri cât de mari, ci numai cu muncă, numai dacă muncești poți sluji și mulțami pe Dumnezeu. Acesta este pe scurt cuprinsul cărții.

Limba frumoasă, curată, stilul curgător înlesnesc înțelegerea cuprinsului ei educativ. Lăsând-se afară două bucăți anume: „Lupul și țaranul“ (p. 72) și „Corbul și puii săi“ (p. 93) cari nu sunt potrivite pentru tinerime, cartea o află potrivită pentru bibliotecile școlare, pentru copii dela 12—15

ani de ambele sexe și atât pentru copii dela școală, cât mai ales pentru cei dela oraș.

II. „Povestiri alese și întocmite de Petra Petrescu“. Cartea aceasta așa cum e scrisă acum nu o află potrivit pentru vre-o bibliotecă a tinerimii. Retipărindu-se într'o limbă mai frumoasă în care să nu se observe că este traducere, apoi folosită ortografia de azi, atunci da. Dar și atunci numai omițându-se câteva bucăți anume: „O clipă de manie“ (p. 67), „Răsplată târzie“ (p. 138), Prisonierul din Caucaz (pag. 149) nefiind acestea potrivite pentru tinerime. Două bucăți anume: „Din ce trăiesc oamenii“ (pag. 20) și „Aurul“ (pag. 62) sunt cuprinse și în cartea „Cu ce trăiesc oamenii“, de L. Tolstoi. Cele mai potrivite piese sunt: *Lubește-ți nașa și legea* (p. 1). *Bătrânul și soartea omenească* (p. 57). *Cine a iscodit rachul* (p. 105). *Cel mai vrednic* (p. 111). *Sloga dracului* (p. 149). *Cei doi bătrâni* (p. 196). *Pascăntoarea* (p. 232). *De cât pământ are lipsă un om* (p. 255). *Unde e iubire, acolo e și Dumnezeu* (p. 280). În „Bătrânul și soartea omenească“ un bătrân nemulțumit cu soartea sa se visează odată într'o casă în care erau tot felul de haine frumoase. El se desbracă de haina sa și cearcă pe toate celelalte, dar nici una nu se potrivește pe el. În sfârșit cearcă și haina de pe u-mă. Aceasta i se potrivește de minune. Dar uitându-se în oglindă, vede că aceea e haina lui, care el o a pus acolo. În „Cei doi bătrâni“ ni se spune că D-zeu numai jertfa indeplinită cu dragoste, cu inimă curată, o primește. În „Cel mai vred-

obiecte de argint, un inel de aur. Mina Wallentin, o brățeletă de argint. Gertrud Konrad, o broșă. Berta Konrad, două mănere de cuțite, de argint. Luiza Wallentin, un inel de aur de logodnă. Melita Bič o năre ha de cercei și un jou-jou de aur. Hermina Dressmand două inele de aur. Friederica Niedermaier, un inel de argint, două brățelele de argint, diverse bucăți de aur și de argint. Maria Marcu, un orologiu de argint, două bucăți de argint. Hermina Litschel, două inele de logodnă, de aur. W. Z. o brățeletă de aur, un inel de aur. Erna Taschnad, două inele de aur. Matilda Aiz, un inel de aur, un medalion de aur cu lanț. Iosefine Zuck, un inel de logodnă de aur. Berta Schwimmer, o păreche de cercei de aur. Terezia Lrkács, un inel de aur. Luiza Simonis, un orologiu de argint, trei inele de aur. Elfrida Ios fi, din Șuramare, un inel de aur. E. Vira Graef, un lanț de aur, doi nasturi de manșete și o broșă de aur. Etu ka Fű őp, un inel de aur. Lerka Fű őp, un inel de aur. Eisa Tartler, un inel de aur. Erna Albrich, o brățeletă de aur, două inele de logodnă, de aur, un inel de aur, o păreche de cercei de aur, bucăți de aur. Luiza Gölner, un inel de logodnă, de aur, o brățeletă de aur, șapte obiecte diverse de aur și argint. Ilona Bosk, un inel de aur, opt obiecte de argint. Henrieta Wellmann, Sebeșul-săseșec, un lanț de aur. Maria Welker, un inel de argint. Doamna Cziprian, un inel de aur. Doamna Kie, patru inele de aur și bucăți de aur. Betti Dobrev, două inele de logodnă de aur. Amalia Nökesch, trei brățelele de aur, un medalion de aur, patru inele de aur, un lanț de ceasornic și un medalion de argint. Stefania Fritsch, un inel de logodnă, de aur. Amalia Halmen, trei inele de aur, o broșă de aur, două părechi de cercei de aur, bucăți de aur. Selma Parrecz, cinci inele de aur, o broșă de aur, o altă broșă de aur, un medalion de aur, două părechi de cercei de aur. Miți Stampf, două inele de aur. Luiza Reissenberger, un inel de aur. Maria Aker, două inele de aur, o păreche de cercei de aur. Sofia Nögelschmidt, un inel de aur. Marta Müller, un inel de aur, o brățeletă de argint. Hedwg Müller, două inele de aur, un lanț de argint, bucăți de aur. Doamna Mihály Arpád, un inel de aur. Vilma Haas, un inel de logodnă, de aur. Leonora Wagner, un lanț de aur. Schieb, controlor de vamă, un inel de aur. W. Mök sch, două inele de aur, cu diamante. Dr. Hermann Löscheg și soția, două inele de logodnă, de aur. Ludovic Landauer, un inel de aur. W. Graffus farmacist, un inel de aur. V. F. brituis și soția, două inele de logodnă, de aur. F. Conrad elev în cl. IV, un inel de aur. Victor Lotz, căpitan, un inel de aur, de logodnă. Gustav Gük, un inel de logodnă, de aur, un inel de aur, un ceasornic de argint. K. Nalepa și soția, două inele de logodnă, de aur, două inele de aur, o broșă de aur. V. Wagner, o brățeletă de argint. Norbert Kiesk, un lanț de argint și bucăți de argint. Alfred Röner, o brățeletă de argint. V. W. Augustin, comerciant, un inel de aur, o păreche de cercei de aur. R. Ledehiger, un inel de aur. Ludovic Nádor, un inel de aur. K. O. Theil, un inel de aur. E. Simon, un inel de aur. Reissenberger, administrator de medicamente, o brățeletă de aur, o broșă de aur. Lázár Bénes, un inel de aur. Dr. Viedorn, prim-procuror și soția, un inel de aur, un inel de logodnă, de aur, un portmoneu de argint. Dr. O. Leonhard, Sabeșul-săseșec,

un inel de aur. Profesorul G. Debreczeai și soția, două inele de logodnă, de aur, o brățeletă de aur și bucăți de aur. W. Zoltner, un inel de aur. Colonelul L. Lang și soția, patru inele de aur, o brățeletă de aur, o păreche de cercei de aur. V. Bartmez, un inel de aur. F. A. Kaufmann, un inel de aur, un ceasornic de argint, bucăți de argint. N. N. două inele de aur. I. Regius, funcționar la comitat, două inele de aur. I. Spanek și soția, două inele de logodnă, de aur.

NOUȚĂȚI.

O donație frumoasă. Ni se comunică următoarele: «O pildă frumoasă despre iubirea de patrie și despre gândirea sa nobilă a dat un cetățean din Viena, care nu vrea să fie numit, trimițând oficiului de ajutorare a armatei de pe lângă ministerul ces. și regesc de războiu suma de o mie coroane, cu destinația, de a fi împărțită din ea în formă de premii soldații sau subofițerii de naționalitate română, cari se disting în mod deosebit pe câmpul de războiu. Donația aceasta marinimoasă și patriotică la tot cazul va îndemna pe soldații români, cari luptă cu vitejie pe câmpul de războiu, ca emulând între olaltă să lupte cu neînfrântă bărbăție și vitejie».

O eroină. Când s'a dat lupta cea grea la Ravarusca, o fetiță de 13 ani, cu numele *Rozina Henoch*, făcea serviciu de samaritană: ducea apă de beut celor răniți. Un afurisit de șrapnel a lovit-o însă și pe ea și a rănit-o grav la picior, în cursul exercițiilor serviciului ei. A fost dusă la Viena și așezată în clinica cea mare, secția profesorului Hohenegg, care a dat fetei dela început cea mai mare îngrijire. Durere însă piciorul a trebuit se fie amputat. După operație, Maiestatea Sa, Monarhul, a trimis anume un locotenent din cancelaria de cabinet, pentru a se informa despre starea eroinei, pe care Arhiducesa *Isabela* a onorat-o apoi în persoană cu vizita, ducând-i frumoase cadouri, mângându-o și asigurându-o că Maiestatea Sa se va îngriji de viitorul ei. Primind Maiestatea Sa informațiuni exacte despre starea fetei, i-a trimis acesteia un lanț frumos de aur, cu un medalion cu briliant, iar mamei ei sărace, suma de o mie coroane. Totodată a încunoștințat Maiestatea Sa și pe profesorul Dr. Hohenegg că speșele piciorului artificial, care va fi făcut pe seama fetei, le poartă Maiestatea Sa.

Maiestatea Sa vizitând răniții. Monarhul nostru a vizitat Sămbăta după amiază soldații răniți aflați în palatul Argarten din Viena. Vizita a durat aproape două ore. Maiestatea Sa, primit de arhiducesa Maria Iosefa, de arhiducesa Zita, arhiducele Max și de personalul de medici, a convorbit pe rând atât cu ofițerii răniți, cât și cu soldații din spital, și anume în limba lor maternă. Toți ostașii s'au simțit înviorați în urma vizitei făcute de suveran.

Procese de presă sistate. Tribunalul din Oradea mare a scos de sub acuză pe redactorul responsabil al ziarului *Românul* din Arad, sistând astfel urmărirea penală în două procese pentru agitație.

Moarte de erou. A căzut pe câmpul de războiu, în luptele dela Ravarusca, sublocotenentul de dragoni *Herbert Conrad*, fiul baronului Conrad de Hőzendorf, șeful statului major al armatei austro-ungare. A fost îngropat cu ceilalți soldați împreună, morți pe câmpul de luptă.

Doctor onorat la patru facultăți. Consiliul universității din Königsberg a promovat pe eroul dela Tannenber, pe generalul *Hindenburg*, doctor onorat al tuturor celor patru facultăți. Se știe, că armata rusă ce intrase pe teritoriul Prusiei, dorea să ocupe în primul rând orașul Königsberg.

Holeră în Sârbia. Ziarului *Neue Freie Presse* i se anunță, că în Niș pustiește holera în mare grad. Până acum s'au întâmplat numeroase cazuri mortale. Epidemia s'a ivit și în capitala sârbească.

Dela comitat. Măne, Joi, în 24 Septembrie la orele 10 ține ședință comitetul central al comitatului Sibiu, în sala mică de ședințe, pentru stabilirea listelor provisorii electorale și pentru stabilirea publicațiunii ce este a se da, în înălțul legii electorale din anul 1913, articolul XIV, §. 57, alineatul 6.

Schimb. La intervenirea Statelor unite americane, s'a făcut un acord între Austro-Ungaria și între Anglia, Franța și Rusia cu privire la schimbul listelor de prizonieri.

Elevi gimnaziali în război. La un gimnaziu din Eöwangen, în Württemberg, s'au început prelegerile în toate clasele, afară de clasa cea din urmă, căci toți școlarii din această clasă au plecat la luptă pentru țară și împărat.

Rusia pregătește dări nouă. *Novoe Vremea* scrie, că în Rusia se va introduce dare pe biletele căilor ferate. Dare nouă se va pune și pe articole de lux și pe oamenii scutiți de serviciu militar. Afară de acestea, au să se urce dările pe imobile, pe lucruri de industrie, pe spirit, chibrite, hârtie de țigări ș. a.

Mare incendiu. Moara Elisabeta, o clădire cu șase etaje în Budapesta, a ars Sămbăta cu desăvârșire. Douăzeci și patru de vagoane de făină au căzut pradă flăcărilor. Pagubele sunt considerabile.

Sienkiewicz în Viena. Mai multe ziare au adus știrea, că scriitorul Eric Sienkiewicz, care a obținut un premiu Nobel, a căzut în captivitate austro-ungară. Știrea nu este adevărată. Scriitorul numit se află în Viena, dar nu ca prins, ci în deplină libertate.

Lista oficială. În primele zile din război, englezii, conform listei oficiale ce au publicat, au pierdut în luptele cu germanii: 24 ofițeri și 60 soldați morți, 106 ofițeri și 312 soldați răniți. Afară de aceștia: au dispărut 132 ofițeri și 14.672 soldați. Va să zică atâția sunt prizonieri.

Victima unei știri rele. Soția unui lemnar din Seghedin, vizitând spitalul de răniți, a aflat dela un soldat, că fiul ei unic a căzut mort pe câmpul de luptă. Femeia a venit acasă și de supărare s'a otrăvit și a murit. După câteva zile a sosit în oraș un alt transport de răniți. Aceștia au mărțurisit, că fiul lemnarului nu numai n'a căzut mort, dar nici nu este rănit, ci e deplin sănătos. Cezul să fie de învătătură celor ce răspândesc știri necontrolate.

Războiul în aer. Aviatorii francezi aruncă săgeți din aeroplane. Eată ce scrie o revistă germană din Berlin: Asupra unui regiment s'au svărlit cam 50 de săgeți. Vreo cincisprezece au nimerit. Un soldat, care a fost lovit în cap, a murit imediat. Al doilea soldat a rămas rănit la pulpele amândouă. Al treilea, nimerit în picior, a fost țântuit la pământ. La alții săgeata li-a trecut prin față și a ieșit prin gură. Lungimea săgeții este de zece centimetri, e făcută din oțel și are o grosime de opt milimetri, ear vârful este ascuțit ca acul.

Episod din războiu. Uaul dintre răniții englezi a povestit raportorul dela *Daily Telegraph* următoarele: „Să știi, domnule, că nu la bătaie am fost, ci deadreptul în i. d. Am luat parte la luptele cu boxerii, am fost în războiul cu burii, — dar acestea nu erau de cât copilării. Atacul dușmanului ne-a lovit pe neașteptate. Credeam că germanii se găsesc la o depărtare de 15 mile, și deodată ne-am deșteptat sub o vijie de șrapnel. Și ce s'a ales din regimentul nostru? Din compania mea au mai rămas, după luptă, trei inși cu totul. Mai înfiorător decât orce este atacul cu baionetă al germanilor; e cu neputință să pui rezistență, — erau de altfel și mai mulți decât noi. Baloanele germane pluteau deasupra noastră și cercetau toate pozițiile. Șașturile nu ne mai scuteau. Potopul de gloanțe ne izbea ca o ploaie de plumb. Nu știam pe ce lume suntem. Ne batem cu diavoli sau cu oameni?»

Sentimentul religios. Ziarul *Corriere della Sera* din Milano descrie mai pe larg serviciul divin celebrat Dăminea trecută în catedrala Notre Dame a Parisului. Biserica era plină de credincioși ca niciodată. Și nu numai biserica, ci și străzile din împrejurime gemeau de masa uriașă a oamenilor. În locul liturghiei obișnuite latine s'au roșit rugăciuni în limba franceză, al căror refren era: *Dumnezeu al puterilor, care hotărăști soarta războaielor, mântuiește Franța!* Astfel francezii pot să fie recunoscători dușmanilor, cari i-au învățat să înalte earăși rugăciuni. Un militar din Paris spune, că ofițerii francezi sunt cuprinși de un sentiment care se pare a ce de mult i-a părăsit: *de sentimentul religios.* Ofițerimea ascultă liturgia și rostește după preot rugăciunile, al cărora text unii de mult l-au uitat, sau nici nu l-au învățat. Intr'o comună preotul a distribuit ostasilor și ofițerilor francezi o mulțime de medalii sfinte. Cei ce n'au fost de față la distribuție, s'au prezentat după amiază în grupe numeroase la preot, să le dea și lor: mai demult nu voiau să știe nici de preot, nici de rugăciune.

Ilustrate în favorul răniților. Societatea Crucea Roșie din Budapesta a pus în vânzare *ilustrate* frumoase în favorul soldaților răniți. Acțiunea aceasta nobilă este împreună cu un succes strălucit. Pretul unei ilustrate este 20 fleri. Cei ce doresc să răspândească ilustratele acestea artistice, să se adreseze la cancelaria Crucii Roșii în Budapesta, VIII. József Körut, 34.

Felul de luptă la sârbi. Un căpitan, greu rănit la Șabat, povestește unui raportor despre felul cum s'au luptat sârbi. Infanteria sârbească, zice căpitanul nostru, este foarte voinică, însă pușcă rău; numai comitacii și vânătorii săi mai buni sunt întrebuițați să împuste, ascunși în arbori, asupra ofițerilor austro-ungari. Atileria sârbească e excelentă; lucrul se explică din împrejurarea, că poartă lupta în țara proprie, cunoaște exact orice distanță și este foarte bine sprijinită de populațiune. Soldații sârbi, cum am zis, nu sunt lași. Mulți din ei se lasă prinși, dar numai ca să înșele cu date false, sau cu scopul de a ucide pe furis. S'a întâmplat, de prizonieri și-au ascuns granatele și le-au aruncat apoi asupra escortei: în disordinea produsă prinșii au scăpat. Femeile se luptă cu arma, copii din ascunzături aruncă bombe; o sârboaică, fetiță de 12 ani, care acum zace rănită de glont în spitalul din Neoplantă, se laudă că a svărlit șasesprezece bombe în șirurile soldaților noștri.

Dela Uniunea femeilor române din Ungaria.

(Urmare).

La Colecta dsoarei *Cornelia Nistor* Zernești, au contribuit în favorul Marelui Orfelinat:

Axente Victoria născ. Păscu 5 cor., Dr. Albu Ștefan medic 5 cor., Băciu Victoria 2 cor., Dr. Bogdan Alex. prof. 2 cor., Dr. Cernea Oct. adv. 5 cor., Comșia Ioan 2 cor., Comșia Baiu Elena 2 cor., Dr. Cojocariu cand. adv. 150 b., Colan St. croitor 50 b., Cliniciu Andreiu scriitor 1 cor., Cutean Ghiță farmacist 5 cor., Dr. Ciuta Iacob cand. adv. 5 cor., Dan Partenie jurist 3 cor., Dan Iuliu cand. adv. 2 cor., Dittrich Lajos 2 cor., Dövrerné özv. 1 cor., Dr. Händrea Marie 6 cor., Huber măcelar 1 cor., Hertzka contabil 1 cor., Iacko Lucian dir. de fabr. 5 cor., Ionică Paulina 5 cor., Ioanovici Otilia 5 cor., Kovacs Lajos dir. de poștă 2 cor., Lang E. dir. de fabr. 5 cor., Mircea Nae proprietar 20 lei, Martiny Ianosé 5 cor., Moșoiu G Maria 4 cor., Dr. Moga Constantin adv. 5 cor., Mețian Victoria 2 cor., Năstă Gheorghe 2 cor., Nistor Aurel preot Arpăcat 5 cor., Dr. Nistor Pompiliu medic 5 cor., Dr. Negrea Ioan adv. 5 cor., Nema Maria 1 cor., Nistor Virgil 3 cor., Văd. Nistor Elena 3 cor., Nistor Cornelia 2 cor., N. N. 2 cor., Oros Elena 2 cor., Dna Ojrean 2 cor., Dr. Oltean Romul 5 cor., Dr. Pop Traian 5 cor., Oană Maria 5 cor., Quittner Ana 5 cor., Renghea Ioan com. 2 cor., Dr. Rubner Dna 2 cor., Dr. Sămpetean Eugen 10 cor., Șenchez Aneta 2 cor., Sona Ioan primar 2 cor., Sona Iarca econ. 1 cor., Strevoi Stan com. 1 cor., Vodă Reveica 5 cor., Total 170 cor., 20 Lei.

Maria B. Baiulescu președintă.

Poșta ultimă.

Atitudinea României.

Ziarele din capitală primesc din București știrea telegrafică, cumcă Sămbăta sara s'ar fi ținut un consiliu de coroață la Sinaia, sub presidenția Regelui Carol, în care a fost de nou adus conculul de mai nainte, că *România își păstrează stricta neutralitate față de toate puterile.* Convocarea corpurilor legiuitoare române, proiectată pe Sămbăta, a fost amânată, pentruca guvernul se poată ajunge totai la înțelegere cu opoziția în privința atitudinii ce va fi de luat.

Neutralitatea Italiei.

Consiliul de miniștri din Roma asemenea a luat hotărârea, ca Italia se rămână și pe mai departe în cea mai strictă neutralitate față de toate statele implicate în războiu.

Neamuri din toată lumea

iau parte la groaznicul războiu, al cărui sfârșit nime nu'l poate prevedea. Astfel se scrie, că în ajutorul Rușilor pentru a-i scăpa de urmărirea generalului german Hindenburg, ar fi plecat de acasă și ar fi pe drum cinci corpi de armată din Japonie, iar pentru a lupta alături cu Francezii în contra Germanilor ar fi fost aduși din Africa două sute de mii de diferiți locuitori de acolo, cari formează acum „armata neagră”, a Franciei.

nic" boerii — deși au zis că din trei frați pe acela îl vor alege de rege, care va și spune mai multe din fărâdelegile tatălui său — nu aleg pe nici unul dintre cei doi, cari au înșirat toate păcatele tatălui lor. Ei aleg pe cel mai mic care și-a certat frații pentru fapta lor zicând: „Eu de aș ști trei mii de fărâdelegi de ale tatălui meu nu le-aș spune, deoarece el mi-a fost mie tată”. Auzind boerii acestea pe el l-au ținut de cel mai vrednic să fi rege. În „Pască-litoarea” ni se spune: Nu credeți pască-litorilor, căci toți sunt înșelători. În piesa „De cât pământ are lipsă un om” vedem un om lacom după avere, căruia i s'a spus că atata pământ va fi al lui, cât va putea el încun-jura într'o zi. El țoga de dăminea până seara ca să cuprindă cât mai mult pământ, și când s'ajunge seara iar la locul de unde a plecat, cade mort. Servitorul îi sapă o groapă de trei coți de lungă și-l îngroapă. Iată dar de cât pământ are lipsă omul! În bucata „Unde iubirea, acolo e și Dumnezeu”, vedem adevărate cuvintele: „Adevăr, adevăr grăesc vouă: ceea ce ați făcut unuia dintre aceștia mai mic, mie ați făcut”. (Mateiu 25). Acesta este pe scurt conținutul cărți

Fondul acesta educat v al cărții îmbrăcat într'o limbă mai frumoasă, mai curată ar fi o adevărată hrană și fetească pentru tinerime. Și anume pentru tinerimea dela gimnazii atât române, cât și streine.

Cetatea de baltă, la 25 Maiu (7 Iunie) 1912. Ioan Dimu învățător.

Nr. 810/1914.

(587) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Selnita, din tractul Cetății-de-peatră, — la ordinul P. V. Consistor arhidiecezan din 26 August a. c. Nr. 9982 B's, — se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele satorite în coala B. de congruă.

Concurenții să-și înainteze petițiile cu documentele recerute subsemnatului oficiu în termenul deschis și cu prealabila incuviințare să se prezinte în biserică spre a cânta, cuvânta, eventual a și celebra.

Lăpușul-unguresc, la 1 Septembrie 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al tractului „Cetatea-de-peatră“.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 812/1914.

(585) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoarești mai jos arătate se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. La școala gr.-or. română din Părău în sensul ord. Nr. 10.154 școlar a. c. din oficiu.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: dela parohie 600 cor., din arunc și cele 5%, restul dela stat dacă se va primi. Cuartir în natură și 20 cor. relut de grădina.

2. La școala gr.-or. română din Sercăița, cu salar 100 cor., care se va primi dela comuna bisericească ca repartiție după dare. Restul de 1100 cor. se va întregi prin ajutor de stat, care se va cere după alegere pe baza documentelor celui ales. Numai dacă se va obține. Cuartir în natură și grădina.

Pe lângă îndatoririle regulamentare a-lesul va fi dator să cânte răspunsurile la sfta liturghie. Are a ținea strana stângă la utrenie și vecernie și a conduce grădina de pomărit și legumărit.

Cei cu pregătiri muzicale mai înalte vor fi preferați.

Dela concurenți se recere a se prezenta înainte de alegere la biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Făgăraș, la 1 Septembrie 1914

Oficiul protopresbiterial al tractului Făgăraș, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Nicolae Borzea
protopop.

Ana Voileanu,

după un nou an de studii în Berlin, dă

oare de pian

în locuința din str. Lungă Nr. 16.

(586) 1-3

La Librăria arhidiecezană în Sibiu se află de vânzare:

Șasezecișinci de predici populare

de

Arhim. SCRIBAN.

Edițiunea a III-a. Din nou cercetată, îmbunătățită și întregită. Cu un apendice de trei predici traduse.

Prețul 4 cor. + 30 fil. porto.

Biblioteca Bunului Păstor,

redactată de Dr. N. Bălan.

Nr. 1.

Taina pocăinții

Studiu pastoral

de
Ioan Hanzu,
preot ort. rom.

Prețul 50 fil. + 5 fil.

Nr. 2.

Clerul și chestia alcoolismului

de

Dr. Augustin Egger,
fost episcop de St. Gallen.

Traducere din limba germană

de

Vasile Oana,
absolvent în teologie.
Prețul 80 fil. + 5 fil.

Nr. 3.

La Centenarul Seminarului Andreian

disertație ținută de profesorul

Dr. Aurel Crăciunescu.

Prețul 50 fil. + 5 fil.

Nr. 4.

Chemarea preoțimii noastre.Considerații de actualitate
de mai mulți.

Prețul 70 fil. + 5 fil.

Nr. 5.

Șase predici

pentru Duminicile Postului mare

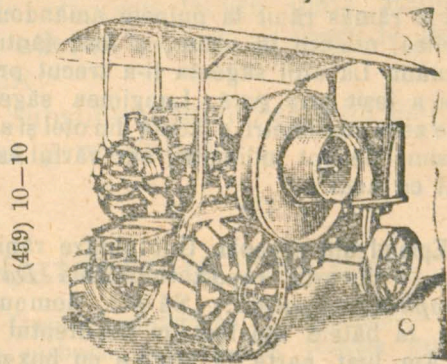
și
Un cuvânt

pentru ziua Invierii Domnului

de mai mulți.

Prețul 1 cor. + 5 fil.

Se află de vânzare la Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Cele mai bune și sigure

motoară pentru îmblătit singur mutătoare, zdrobotoare de peatră sigur mutătoare, ferestru și mașină de crepat singur mutătoare. Motoara de benzin, gaz sugativ și oleu brut. Aranjamente de mori. Pluguri cu motor, care se pot folosi și pentru transportare de greutate (camionagiu), precum și de îmblătit.

Kellner és Schanzer
Budapest, Kálmán-utca 3.

Rugăm numai interesați serioși.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu**Biblioteca Teatrală**

redactată de Societatea Fondului de Teatru Român.

Nr. 28. Teodor Abt, Bucătăreasa, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Păcățian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patrologuri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32. Andre Mycho, Glorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zoe, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courtenne, Invingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul mincinos, comedie în 2 acte, localizată de Bujorel. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I Creangă, de Radu Prișcu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, tragi-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Cosinzeana

care e redactată de dnul profesor Marin Demetrescu din Craiova, au apărut până acuma:

Nr. 1. I. H. Fabre, Din Moravurile ș. Por-nirile insectelor, ed. II. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 2-3. M. Demetrescu, Inceputurile Omenirii, ed. II. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 4-5-6. I. N. Geier, Pământul și Omul, partea I. Asia. Prețul 75 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 7-8. M. Demetrescu, Lecturi Geologice. Prețul 50 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 9. Constantin Rădulescu, Culegeri științifice. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Națională

redactată de dnul D. Vasiliu-Bacău.

Nr. 51-52-53. Pedagogia și Medicina, Primejia Alcoolismului și Vitejia Românilor. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 54-55-56. Bulgarii, Fotoasele Chemiei și Solidaritatea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 57-58-59. Apărarea Națională, Rușii și Sgarcenia. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Flacăra.

Nr. 7-8-9. H. G. Wells, Primii Oameni în Lună. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Nr. 10. V. Eftimiu, În temnițele Stambulului, novele. Prețul 60 fil. + 10 fileri. porto.

Nr. 11. Onoto Watana, Privighitoarea Iaponeză, roman din viața japoneză. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 12. Edmond Rostand, Romanțioșii. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 13. Victor Eftimiu, Ave Maria, dramă în 3 acte. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca Minerva.

Nr. 131-132. Tit. Liviu, Războiul Romanilor cu Hanibal I-II. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 133. B. Constant, Pribeagul. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 134. George Ohnet, Jale și bucurie. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 135. Saltikow Șcedrin, Povești. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 136. Al. Cazaban, Rozica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din vieța plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143-144. Camille Cocuand, Suferințele Vulturășului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan-Doyle. Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocărlan, Fară noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Dem, Oamenii Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Lamartine, Raphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Emilia Tailler, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 154. Louis Jacoliot, Vânătorii de robi dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

Nr. 17. Puiu Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 18. C. Paul și A. Marcu, În Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Eric IV, istoria anecdotică a Franței. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 863-864. Vasile Conta, Incercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 865-866. G. Alina, Arta de a vorbi în societate și dierite ocazii. Principii oratorice și modeluri de toasuri, mici cuvântări etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 867-868. Iohn Ruskin, Comori și Grădini, trei conferențe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 869. Ioan Nenițescu, Pui de Lei, poezii Eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 870. D. Anghel, Steluța, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotnița. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Unchiul Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, novele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 874-875. Paul Bourget, Dureroasa Engmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 876-877. Dem. Mledenovici-Daimed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Prestidigitatie pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 878. C. Apostoliu, Povești alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 879-880. Alfred de Musset, Emelna Margot, novele. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 888-889. V. Conta, Teoria Fatalismului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 890. C. C. Salustius, Despre Conjurația lui Catilina, trad. din latinește. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 891-892. I. Budai-Deleanu, Țiganiada, poemă eroi-comică în 12 cânturi. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 893. I. Turghenef, Anciar sau Aborele Morței. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 894. M. Davidescu, La Fântâna Castaliei, poezii. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 895. A. Cehov, Farmacista, novele și schițe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Requisite de scrisse pot procura
dela**Librăria arhidiecezană**